

Täysistunto

Keskiviikko 1.4.2020 klo 14.01—20.54

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sakon muuntorangaistuksen ja ehdottoman vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon väliaikaisesta rajoittamisesta

Hallituksen esitys HE 29/2020 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Tässä puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 45 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Ministeri Henriksson, anteeksi, että olette joutunut odottamaan. Olkaa hyvä.

Keskustelu

17.44 **Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Koronaviruksen leviäminen vankiloihin voi vaarantaa vankeusrangaistusten asianmukaisen ja turvallisen täytäntöönpanon. Tilanteeseen on jo varauduttu Rikosseuraamuslaitoksessa erilaisin käytännön toimenpitein muun muassa rajoittamalla tarpeetonta liikkumista vankilan ja muun yhteiskunnan välillä.

En korrekt och säker verkställighet av straff måste kunna säkerställas också i en situation där fångar och personal insjuknar, och nu har vi en väldigt speciell situation när coronaviruset härjar i vårt land. Det måste vara möjligt att genomföra fängelsens grundläggande funktioner och hälso- och sjukvård för fångar samt eventuella karantänarrangemang också i dessa tider.

Rikosseuraamuslaitos on laatinut varautumissuunnitelman sen varalle, että vankiloiden toimintoja joudutaan rajoittamaan. Vankien terveydentila on usein keskimääräistä väestöä heikompi, jolloin virustartunnan vaikutus yksittäisten vankien terveyteen voi olla erittäin suuri. Edelleen vangin sairastuminen virukseen altistaisi välittömästi henkilökunnan ja monet muut vangit tartunnalle.

Täytäntöönpanon turvaaminen edellyttää kuitenkin vankiluvun väliaikaista alentamista jo ennen kuin koronavirustilanne vankiloissa pahenee. Esimerkiksi YK:n kidutuksen ennaltaehkäisyä käsittelevä alakomitea on suositellut valtioita ryhtymään toimiin vankiluvun alentamiseksi. Tässä tarkoituksessa oikeusministeriö on jo antanut asetuksen, jolla sakon muuntorangaistusten ja enintään kuuden kuukauden vankeusrangaistusten täytäntöönpanon aloittamista on rajoitettu.

Taudin varautumissuunnitelmien tarkennuttua on arvioitu, ettei asetusmuutoksella saatutettava vankiluvun väliaikainen alentuminen ole riittävä vankiloiden toimintakyvyn tur-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

vaamiseksi. Vankiloihin tarvitaan väljyyttä, jotta vankilan perustoiminnot ja vankien terveydenhuolto sekä mahdolliset karanteenijärjestelyt kyetään toteuttamaan. Pienempi vankimäärä vähentäisi vankiloiden ylläpidosta aiheutuvaa painetta ja helpottaisi koronaviruksen leviämisen estämistä vankilaolosuhteissa. Tavoitteena on mahdollistaa vankilan toiminnan ylläpitäminen, jos vankilan osastojen käyttöä joudutaan rajoittamaan tai henkilökunnan määrä vähenee sairastumisten vuoksi.

Esityksessä ehdotetaan, että sakon muuntorangaistusten ja kaikkien ehdottomien vankeusrangaistusten täytäntöönpanon aloittamista rajoitetaan väliaikaisesti heinäkuun loppuun saakka. Ehdotus koskee kuitenkin vain sellaisia rangaistuksia, joissa vapaana olevalle tuomitulle määrättäisiin ilmoittautumisaika. Kyse on pääosin lievista rikoksista. Tällä hetkellä Rikosseuraamuslaitos määrää tällaisille tuomituille ilmoittautumisaajan vankilaan yleensä muutaman viikon sisälle siitä, kun tuomio tulee täytäntöön pantavaksi. Tuomion täytäntöönpanoa voidaan myös lykätä enintään vuoden ajan. Vapaana olevia tuomituja ei siis nykyäänkään määrätä välittömästi vangittaviksi, kun tuomio tulee täytäntöön pantavaksi. Nyt ehdotetulla lailla näitä ilmoittautumisaikoja siirrettäisiin myöhemmäksi.

Tuomioistuimella säilyisi edelleen oikeus määrätä tuomittu vangittavaksi välittömästi tuomion antamisen jälkeen, erityisesti vakaviin rikoksiin syyllistyneet vangit edelleen pääsääntöisesti jo esitutkinnan aikana tai viimeistään tuomion antamisen jälkeen tuomioistuimen päätöksellä. Tähän ei ehdoteta muutosta. Rangaistusjärjestelmän luotettavuuden kannalta vankiluvun alentaminen on tarkoituksenmukaista tehdä siirtämällä vielä täytäntöönpanoa odottavien rangaistusten alkamista myöhemmäksi. Esitetyn lain nojalla tällaisten tuomioiden täytäntöönpano aloitettaisiin vasta elokuussa 2020. Väliaikainen vaikutus vankilukuun olisi noin 300–400 vankia. Lakia ei sovellettaisi tuomioistuimen pakkokeinolain nojalla vangitsemiin ja tutkintavankeuslain nojalla vankilassa oleviin henkilöihin. Täytäntöönpanoa ei myöskään siirrettäisi, jos tuomittu on jo vankilassa. Ehdotetun lain nojalla olisi huolehdittava siitä, etteivät rangaistukset myöskään raukeaisi siirron aikana.

Arvoisa puhemies! Tämä olisi siis väliaikainen toimenpide, jolla pyritään estämään koronaviruksen leviäminen meidän vankiloihimme.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitokset, ministeri Henriksson, sitten keskustelu.

17.49 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen lakiesityksen tarkoituksena on ennakoivasti ehkäistä koronaviruksen leviäminen vankiloihin ja sitä kautta turvata vankiloiden toimintakyky sekä suojella vankien ja vankilahenkilökunnan terveyttä. Esityksessä mainittavat toimenpiteet sakon muuntorangaistuksen ja ehdottoman vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon väliaikaisesta rajoittamisesta ovat välttämättömiä varautumisessa ja viruksen leviämisen ehkäisemisessä.

Lakiesityksellä kumotaan hallituksen aiemmin antama asetus, jolla sakon muuntorangaistuksille ja enintään kuuden kuukauden pituisille vankeusrangaistukselle ei määrätä ilmoittautumisaikaa vankilaan 19. kesäkuuta 2020 mennessä. Tämä ennakointikeino ei ole kuitenkaan osoittautunut riittäväksi terveyden suojelemisen kannalta, minkä vuoksi nyt käsitellyssä olevalla esityksellä voidaan varautua tilanteeseen paremmin ennaltaehkäisevästi. Huomionarvoista on, että rangaistusten väliaikainen rajoittaminen koskee ainoastaan niitä henkilöitä, jotka odottavat tuomionsa täytäntöönpanoa vapaudessa. Tällä esityksellä ei siis vapauteta tuomiota istuvia henkilöitä, eikä esitys koske myöskään niitä ihmisiä, jot-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

ka on vangittu tutkintavankeuslain tai pakkokeinolain perusteella. Suurimmat turvallisuusuhat ovat nyt muualla kuin tuomioita odottavissa ihmisissä.

Arvoisa puhemies! Haluan myös todeta, että jos poikkeusoloissa perusoikeuksien rajoittaminen tuntuu erikoiselta, on oikeuksien rajoittaminen vankiloissa arkipäivää. Oikeuksien rajaamisen perusteluihin kuuluu välttämättömyys ja oikeasuhtaisuus, kuten tässä salissa keskustelua käyvät hyvin tietävät. Edes vankeustuomio ei poista tiettyjä jokaiselle ihmiselle kuuluvia perusoikeuksia. Jokaisella ihmisellä on jakamattomat oikeudet tarvitta-vaan terveydenhuoltoon ja turvaan, oli paikka mikä tahansa. Näiden oikeuksien tulee toteutua myös vankilaolosuhteissa. Vankeuteen tuomitut ovat jo valmiiksi muita heikommassa asemassa. Monilla heistä on hoitamattomia perussairauksia, asunnottomuutta ja taloudellisia vaikeuksia. He ovat myös keskimääräistä heikomman terveydentilan takia suuremmassa riskissä sairastua koronavirukseen.

Rangaistusten täytäntöönpanon viivästyttäminen voikin olla lamauttava vastaisku ihmiselle, joka saisi vankilassa katon päänsä päälle ja seinät suojakseen. Ihmisille, jotka joutuvat odottamaan vankeuden alkamista, tulisi tarjota ensisijaisesti väliaikainen asunto odotusajaksi. Asunto ensin -periaatteen ja muiden yhteiskunnan turvaverkkojen ei tule kadota mihinkään, vaikka elämmekin poikkeuksellisessa tilanteessa.

Keinovalikoimaa heikompiensaisten auttamiseksi kriisin keskellä laajennetaan jatkuvas-ti. Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään esimerkiksi avannut valtionavustushaun ruoka-aputoiminnan järjestämiseen erityisen tuen tarpeessa oleville. Lisäksi Sosiaali- ja terveys-järjestöjen avustuskeskus on avannut ylimääräisen koronavirustilanteeseen liittyvän avus-tuksen haun, jota voidaan kohdistaa haastavassa elämäntilanteessa ja syrjäytymisriskissä olevien henkilöiden arjen auttamiseen ja heidän psykososiaalisen tukensa lisäämiseen. Nämä toimet ovat välttämättömiä, jotta kukaan ei putoa tyhjän päälle keskellä pandemiaa ja perusoikeudet toteutuvat niin laajasti kuin mahdollista myös poikkeusoloissa.

Kukaan ei halua, että suomalainen vankilatoiminta lamaanuu täysin koronaviruksen ai-heuttaman epidemian takia. Siksi rangaistusten täytäntöönpanon viivästyttäminen on pe-rusteltua ennakkointia poikkeusoloissa.

17.53 Ville Kaunisto kok: Arvoisa puhemies! Esitys on tärkeä. Se turvaa etenkin vanki-loissa työssä olevia henkilöitä erittäin hyvin, ja siinä mielessä se on hyvin kannatettava. Luonnollisesti pienen skeptikon mieleen iskee huolia siitä, miten ihmiset käyttäytyvät sit-ten vapaa-ajallaan, mutta luotetaan siihen, että ihminen on järkevä myös tällaisessa poik-keustilassa.

Oikeastaan on kaksi kysymystä, mitkä haluaisin arvoisalle ministerille esittää. Miten toimitaan, kun mahdollinen poikkeustila loppuu ja esiintyy ehkä jopa ruuhkaa? Toinen ky-symys oikeastaan on: miten tämä malli nyt vertautuu muihin Euroopan maihin, miten siel-lä on toimitettu? — Kiitoksia.

17.54 Janne Sankelo kok: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva esitys on mielenkiintoa herättävä, sillä esitetäänhan siinä annettujen vankeusrangaistusten täytäntöönpanon väliai-kaista rajoittamista. Hyvinvointivaltiossa pitää tietenkin pitää huolta kaikkien terveydestä, ja nyt on tarkoitus varautua siihen, ettei vankiloissa tule liian ahdasta eikä epidemia leviäi-si lisää työtään suorittavien virkamiesten eikä asiakkaiden keskuudessa.

Siis esitys koskee määräajaisesta sakon muuntorangaistuksia ja enintään kuusi kuu-kautta kestäviä vankeuksia, joita suorittamaan ilmoitaudutaan itse. Se on hyvin perusteltu

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

rajaus, sillä murhamies kuuluu linnaan kulkutaudinkin aikana. Ministeri tuossa esittelysään toi näitä asioita kyllä esille.

Kun epidemia hellittää, tulee kuitenkin mieleen sama ajatus kuin mitä edustaja Kaunisto tuossa esitti: ruuhkautuvatko vankilat sitten muutaman kuukauden kuluttua kuinka merkittävästi, kun yleistilanne jossain vaiheessa sitten helpottaa?

Arvoisa puhemies! On joka tapauksessa tärkeää, että suomalainen oikeuslaitos — mukaan lukien vankilat — kykenee suorittamaan tehtävänsä. Voi olla niinkin, että kriisin kestäessä voi joidenkin kansalaisten tunnelma kiristyä ja mieli viedä rikoksen poluille. Sen varalta on huolehdittava, että viranomaistoimintamme toimii kaikissa olosuhteissa.

Mutta niin kuin todettu, tuen tätä esitystä.

17.56 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! On sinänsä ymmärrettävää, että tämä korona-kriisi aiheuttaa painajaisen myös Vankeinhoitolaitoksen suuntaan, mutta silti on periaatteellisesti hieman arveluttavaa, että tällaista painetta käydään nyt purkamaan sitä kautta, että lähdetään tinkimään oikeusvaltion uskottavuudesta rajoittamalla rangaistuksen täytäntöönpanoa edes tällaisen poikkeusolon aikana. Jos oikein ymmärsin, niin tässä on kysymys siitä, että jo aiemmin voitiin lykätä muuntorangaistuksen tai enintään kuuden kuukauden vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa, mutta nyt tätä oikeutta venytetään jopa kahden vuoden vankeusrangaistuksiin. Me kaikki tiedämme, että saadakseen kahden vuoden ehdottoman vankeusrangaistuksen täytyy monissa rikosnimikkeissä syyllistyä jo varsin vakaviin tekoihin, etenkin jos puhutaan ensikertalaisesta.

Siksi edellytänkin — ennen oman kantani muodostamista tähän esitykseen — valiokuntakäsittelyssä hyvää selvitystä siitä, ettei tällä muutoksella väliaikaisestikaan vaaranneta lainkuuliaisten kansalaisten oikeusturvaa ja turvallisuutta sitä kautta, että pahimmassa tapauksessa vaarallisia seksuaali- ja väkivaltarikollisia olisi vapaalla jalalla tämän muutoksen ansiosta.

17.57 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Haluan kiittää hallitusta tästä esityksestä myös sen takia, että ette ole sakon muuntoa kuitenkaan kokonaan perumassa. Senkin pelko tämän hallituksen aikana olisi ollut täysin mahdollinen. Pidän hyvänä sitä, että olette päätyneet kuitenkin vain täytäntöönpanon lykkäämiseen. Pidän sitä vankiloiden toimintakyvyn näkökulmasta tässä tilanteessa ihan perusteltuna. Jos oikein ymmärsin, niin tällä pystytään vankilukua vähentämään ehkä noin 300—400, ja on tärkeää, että myös vankiloissa voidaan näitä kontakteja vähentää.

Todennäköisesti myös muut kontaktit vankiloissa on pystytty painamaan mahdollisimman vähiin. Jonkin verran myös vanginvartijoilta — mikä heidän nykyinen tittelinsä tai ammattinimikkeensä on, mutta perinteinen vanginvartija — on tullut huolestuneita yhteydenottoja niistä tartuntariskeistä, ja toivon, että myös tällä puolella turvavarusteet ja hengityssuojaimet ja muut ovat riittäviä niissä tilanteissa, kun esimerkiksi kohdataan uusia henkilöitä vankilaan tullessa.

Tässä esityksessä päivämäärät ovat kuitenkin huomattavasti kauempana tästä päivästä kuin hallituksen muissa, aiemmissa esityksissä, ja jäin itse miettimään sitä, enteileekö tämä jotain jo muistakin päätöksistä. Tässä puhutaan heinäkuusta ja kesäkuusta, ja nyt kuitenkin kaikki muut toimenpiteet on määritelty huomattavan paljon lyhempikestoisiksi. Toivottavasti kuitenkin jo kesään mennessä tilanne noin yleisesti helpottaisi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

Sitten lopputoteamuksena: Tässä todetaan, että rangaistukset on pantava täytäntöön mahdollisimman pian poikkeusolojen päätyttyä, ja tämä on tärkeää, että jokainen tekijä saa rikoksestaan tulevaisuudessa rangaistuksen. Haluan vielä lopuksi kiittää siitä, että tämä hallitus pitää sakonmuuntorangaistuksen käytössä. Se on tärkeä osa meidän rangaistusjärjestystä ja esimerkiksi kauppiaille ja kaupoille merkittävä tekijä siinä, että ammattirikolliset ja näpistelijät myös joutuvat teoistaan vastuuseen — jos eivät nyt tämän koronaviruksen epidemia-aikana, niin kuitenkin sen jälkeen.

18.00 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on tosiaan kyse, kuten ministeri kertoi, käytännössä sellaisista tilanteista, että kun nyt on voimassa asetus, että on sakon muuntorangaistus tai sitten enintään kuuden kuukauden ehdoton vankeusrangaistus, niin se nyt nousisi niin, että käytännössä kaksi vuotta olisi se raja, koska pakkokeinolain mukaan tuomioistuimet vangitsevat saman tien vähintään kahden vuoden määräisistä vankeusrangaistuksista. Samoin pakkokeinolaki tosin tuntee myös mahdollisuuden lyhyemmästäkin vankeusrangaistuksesta määrätä vangittavaksi, mikäli esimerkiksi henkilön rikollisuuden jatkaminen tai muut edellytykset ovat käsillä.

Edustaja Mäkelä toivoi, että valiokunnassa tekisimme hyvän selvityksen turvallisuudesta ja oikeusvaltioperiaatteesta. Meillä on ollut tämä tänään ennakkokäsittelyssä, ja yritämme mahdollisimman pikaisesti tietysti tuoda tätä. Mutta kaiken tämän kiireen ja sen vuoksi, mitä on ollut, me olemme hyvin pitkälle sellaisen tiedon varassa, jota kaikilla tässä tilanteessa on mahdollisuus antaa. Pyrimme tietysti mahdollisimman hyvän selvityksen tekemään.

Olisin oikeastaan halunnut vielä puhua siitä, että yksi vaihtoehtohan tämmöisille olisi se, että meillä olisi vähän laajempi vankilaverkko ja meillä olisi enemmän vartijakapasiteettia, koska silloin olisi väljempää tämmöisessäkin tilanteessa. Meillä on vähän tämmöinen suuruuden ekonomia nykyisin meneillään kaikessa, että on isoja yksiköitä ja isoja tuomioistuimia ja isoja vankiloita. Tässä oikeastaan nähdään se, että sitten kun tulee tämmöinen pandemiatyyppinen, olisi hyvä kun olisi pienempiäkin yksiköitä, joihin voisi esimerkiksi siirtää semmoiset henkilöt, jotka ovat sairastuneita, ja sitten taas muut voisivat paremmin liikkua siellä yhdessä. Nämä ovat semmoisia tulevaisuuden asioita, joita on hyvä miettiä sitten lainvalmistelussa.

Ministeriltä olisin halunnut kysyä muutamaa asiaa:

Onko ministerillä tietoa, mikä on tilanne koronaepidemian vuoksi siinä, että kun meillä istuu ulkomaisia vankeja täällä, niin onko nyt ollut enemmän niitä, joita on siirretty kotimaihinsa, vai onko tällä ollut mitään merkitystä siihen rangaistukseen ja täällä Suomessa istumiseen? Sitten olisin kysynyt: onko ministeriön työkalupakissa ollut tämmöistä, mitä tuolta maailmalta luin just mediasta, että Puolassa ja Iranissa päästetään sitten vastaavassa tilanteessa vankeja pois vankilasta? Tämä hallituksen valitsema tie on minusta kuitenkin parempi kuin se, että me ennenaikaisesti päästäisimme ihmisiä pois. Tosiaan mediasta löysin Puolan ja Iranin.

Vielä olisin kysynyt toisena kysymyksenä tuomioistuimen etätyömahdollisuuksista, mikä liittyy tähän koronaan. Laitoin teille kirjallisen kysymyksenkin, mutta ette varmasti ole vielä ehtinyt vastata, kun se määräaikakaan ei ole mennyt. Kyselin vähän siitä, kun julkisuudessa on ollut siitä myös huolta. Esimerkiksi Pohjois-Karjalan käräjäoikeuden laamanni Tuija Turpeinen kertoi, että Pohjois-Karjalan käräjäoikeus on perunut kaikki istuntonsa pääsiäiseen asti ja syynä ovat nimenomaan merkittävät ongelmat etäyhteyksissä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

Elikkä onko tähän tulossa mitään helpotusta, ja mikä se tilanne on? Tässähän tulee aikamoinen pullonkaula sitten, jos nyt istuntoja peruuntuu. En tiedä, mikä tämän istuntojen peruuntumisen vaikutus on sitten tähän esitykseen, tuleeko sieltä niin paljon tuomioitakaan ulos, sekin itsessään voisi vähentää. Mutta onhan tämä nyt aika huolestuttavaa, jos suositus on se, että pitäisi istua etänä, ja etäyhteydet eivät toimi. Tämä on merkittävä asia.

Näihin kahteen asiaan tosiaan, etäyhteydet ja ulkomaiset vangit, toivoisin vastausta.

18.04 Heidi Viljanen sd: Arvoisa herra puhemies! Suomen vankiloissa on tänäkin päivänä 3 000 vankia, ja uhka, että uusien vankien tai henkilökunnan mukana koronavirus leviäisi myös vankiloihin, on ihan todellinen uhka. Kun tänään me olemme puhuneet täällä salissa erilaisista rajoituksista ja toimenpiteistä, joita jokaisella taholla joudutaan tekemään, niin vankilat eivät myöskään voi olla näiden toimien ulkopuolella.

Vankiloihin levitessään koronavirus loisi todellisen vaaran koko vankiloiden toimintakyvylle ja rangaistusten täytäntöönpanolle, mutta ennen kaikkea vangeille ja vankilassa työskentelevälle henkilökunnalle. Jo nyt vankiloissa on peruttu tapaamisia ja vankien poistumislupia. Kuten muuallakin, on myös vankiloissa siirrytty paljon puhelin- ja Skype-yhteydenpitoon eli videovälitykselliseen yhteydenpitoon. Avovankiloiden toiminta on muutunut poikkeusoloissa suljetummaksi ja rajoitetummaksi, elikkä Rikosseuraamuslaitos on tehnyt jo monia toimenpiteitä tämän tilanteen vuoksi.

Koronaviruksen leviämiseen vankiloissa voidaan varautua erityisesti ehkäisemällä vankiloiden täyttymistä ja yksiköstä toiseen vankia siirtämällä ja tietysti rajaamalla vankiloihin tulevien määrää. Oikeusministeriön jo aiemmin antama asetus lyhyiden vankeusrangaistusten ja sakon muutorangaistusten täytäntöönpanon lykkäämisestä 19.6. asti oli jo oikeansuuntainen toimenpide. Tämä asetus koski alle puolen vuoden pituisia rangaistuksia. Jo pelkästään tällä asetuksella vankimäärä olisi vähentynyt 100—200 vankia.

Nyt hallituksen esityksellä on tarkoitus rajata itse vankilaan ilmoittautuvien tuomittujen ja sakon muutorangaistukseen tuomittujen ottamista vankilaan määräaikaaisesti. Näin saataisiin vankiluku putoamaan 300—400 vangilla. Tämä hallituksen esitys parantaa vankiloiden mahdollisuutta varautua tilanteen pahenemiseen. Turvataan toiminta, mikäli vankilan osastojen käyttöä jouduttaisiin rajoittamaan tai henkilökunnan määrä vähenisi. Tämä esitys on tärkeää ennakkointia, jolla vankiloiden toiminta tässä poikkeusolossa turvataan.

Tuossa lakivaliokunnan puheenjohtaja Meri otti hyvän asian esiin: kun puhutaan pienemmistä yksiköistä, niin ehkä tämä poikkeusolokin meille vahvistaa sen, että välttämättä ei ole aiheellista tässä kohtaa puhua siitä, että pienempiä avovankilayksiköitä ja muita yksiköitä oltaisiin kovin herkästi lakkauttamassa. Tämmöistäkin puhetta on ollut, ja ehkä, kun ollaan nyt tämmöisessä poikkeusolossa, tätä on aiheellista jatkossa miettiä hyvinkin tarkkaan.

18.07 Hanna Huttunen kesk: Arvoisa puhemies! Esityksen yksinkertainen sisältöhän on se, että pyritään torjumaan koronan etenemistä vankiloissa. Sehän varmaan, niin kuin on todettukin, on aika mahdotonta, että yhteiskunnassa tämä virus ei kiertäisi, mutta tällä pyritään välttämään se, että se olisi hallitsematon. Ennen kaikkea vankilat ovat kuitenkin yhteiskunnan perustoimintoja, ja meidän on pystyttävä turvaamaan se, että vankilajärjestelmä toimii edelleenkin.

Ilolla olen täällä kuunnellut puheenjohtaja Meren ja muidenkin näkemyksiä vankilaverkon hajasijoituksen hyvistä puolista, ja minä sanon, että tämä koronavirus on nyt raadolli-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

suudessaan jo osoittanut meille, miten tärkeää on yhteiskunnassa, että meillä ajatellaan, että pienikin on kaunista. Tavallaan tämä hajasijoittaminen saattaa ollakin meillä Suomessa vahvuus eikä heikkous, niin kuin monesti on ajateltu.

Nyt kuitenkin on ajateltu tätäkin, että meillä yhteiskunta on nyt poikkeustilassa ja ihmiset ovat kuitenkin varuillaan ja seuraavat herkeämättä kaikkia otsikoita, mitä tällä hetkellä lehdissä tulee. Vaikka nyt itse tiedän, että esitys ei tule vaikuttamaan yhteiskunnan turvallisuuteen ja nimenomaan että nämä henkilöt ovat sellaisia, jotka tapauksessa odottavat vapaudessa sitä vankilaan menoa, niin itse pidän erittäin tärkeänä tiedottamista. Toki tiedän, että me käymme lakivaliokunnassa varmaan todella huolella läpi tämän asian, ja tiedän, että kaikki haluamme tietää, minkä tyyppisiä vankeja, ihmisiä siellä on tällä hetkellä odottamassa vankilaan menoa. Vaikka tietysti oikeusistuimien on katsonut, että he pystyvät odottamaan vapaudessa, niin siitä huolimatta ainakin minä haluan tietää kovinkin tarkasti, minkä tyyppisistä rikoksista he ovat tuomittuja. Kuitenkin, kun lähtökohta on, että tämä ei tule vaikuttamaan yhteiskunnan turvallisuuteen, kun he joka tapauksessa ovat jo vapaudessa odottamassa, niin itse pidän sitä tiedottamista äärettömän tärkeänä tämän jälkeen.

Haluaisin ministerinkin suuntaan heittää kysymyksen, kunhan tämän prosessin läpi mennään ja jos hallituksen esitys tällaisen menee läpi, mikä on ajatus ja kuinka sitten tiedotetaan, niin että ei nähdä Iltalehdessä, Ilta-Sanomissa sitten semmoisia otsikoita, mitkä entisestään herättäisivät huolta ihmisissä, jos asia ei näin ole.

18.10 Sandra Bergqvist r: Ärade talman! Säkerheten i fängelserna måste tryggas också under coronaepidemin. Det är därför viktigt att skrida till åtgärder för att säkerställa att viruset inte sprids i fängelserna. Att verkställandet av vissa domar nu senareläggs är en bra handlingsväg för att se till att antalet fångar inte stiger för högt med hänsyn till kapaciteten i fängelser och för att minimera effekten av viruset.

Det är svårt att hålla tillräckliga säkerhetsavstånd i fängelserna, så om en fånge smittas är det lätt att viruset sprids bland övriga fångar och bland personalen. Fångarnas hälsotillstånd är oftast svagare än genomsnittsbefolkningens och därför måste vi undvika en okontrollerad spridning av viruset.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on välttämätön vankien ja henkilöstön terveyden turvaamiseksi. Yhteiskunnan yleistä turvallisuutta ei tässä vaaranneta, sillä lakiesitys koskee vain itse ilmoittautuvia vankeja eli siis heitä, jotka muutenkin odottavat rangaistuksen alkamista vapaudessa. Tuomioistuimien arvioi aina tuomiota antaessaan, voiko henkilö odottaa tuomion täytäntöönpanoa vapaudessa vai onko hänet vangittava heti. Jos hän voi odottaa vapaudessa, hänelle annetaan päivämäärä, jolloin hänen tulee ilmoittautua vankilaan suorittamaan tuomiotaan. Esitys ei täten koske vakavimpia rikostuomioita, sillä tuomioistuimien ei antaisi odottaa vapaudessa niiden täytäntöönpanoa.

On äärimmäisen tärkeää, että turvallisuudentunne meidän yhteiskunnassamme säilyy ja että rikoksen uhrit voivat luottaa meidän oikeusjärjestelmään — sitä emme saa vaarantaa. Tässä esityksessä otetaan tämä tämäkin huomioon, joten tuen tätä esitystä.

18.11 Paula Werning sd: Arvoisa puhemies! Hallitus esittää, että sakon muuntorangaistusten ja ehdottomien vankeusrangaistusten täytäntöönpanon aloitusta siirretään 31. heinäkuuta 2020 saakka. Tämä esitys on kannatettava. Ehdotettu rajoitus tulisi koskemaan vankilaan itse ilmoittautuvia, sakon muuntorangaistukseen tai ehdottomaan vankeusrangaistukseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

tukseen tuomittuja eli henkilöitä, jotka jo muutenkin odottavat tuomion täytäntöönpanoa vapaudessa. Lisäksi rajoitettaisiin tuomittujen etsintäkuuluttamista täytäntöönpanon aloittamiseksi. Lakia ei kuitenkaan sovellettaisi tuomioistuimen pakkokeinoina nojalla vangitsemisiin tai tutkintavankeuslain nojalla vankilassa jo oleviin henkilöihin. Täytäntöönpanoa ei myöskään siirrettäisi, mikäli tuomittu olisi jo vankilassa.

Meille kenellekään ei ole yllätys se, että vankiloiden täyttöaste on tällä hetkellä korkea, ja tämä on tiedossa oleva riski koronavirusepidemian leviämisen kannalta. Tämän hallituksen esityksen tarkoitus on turvata rangaistusten turvallinen täytäntöönpano, kuten myös vankiloiden toimintakyky epidemian aikana. Pidän erittäin tärkeänä, että uusien vankien ottamista vankilaan rajoitettaisiin, jotta koronavirusepidemian vaikutukset myös vankeinhoitolaitoksissa saataisiin minimoitua. On arvioitu, että tällä hallituksen esityksellä voidaan väliaikaisesti vähentää päivittäistä vankilukua 300—400 vangilla. Tämä hallituksen esitys on merkityksellinen, jotta Rikosseuraamuslaitos kykenee huolehtimaan vankeinhoidosta asianmukaisesti myös tämän epidemian aikana. Selvää on myös, että tässäkin asiassa tulee toimia etupainotteisesti, kuten hallitus tässä juuri toimii — turha on toimia sitten, kun tilanne on jo karannut käsistä.

Arvoisa puhemies! Tämän poikkeavan tilanteen aikana tulee vankien terveydentilan lisäksi huolehtia myös vankeinhoitolaitoksissa työskentelevien henkilöiden terveydestä. Asianmukainen ohjeistus tartuntojen ehkäisemiseksi tulee huolehtia jokaiselle työpaikalle. On tärkeää, että myös tarvittavia suojavälineitä on riittävästi saatavilla. Tulee muistaa, että hallituksen esityksen toteutumisen seuraaminen on tärkeää, ja tarvittaessa myös määräaikaa tulee tarkastella sekä kestoja muuttaa.

Kaikki rangaistukset on kuitenkin pantava täytäntöön mahdollisimman pian, kunhan poikkeusolot päättyvät. Mikäli huolta herättää se, että rangaistuksen täytäntöönpano raukeaa, niin se on turha huoli: laki sisältää säännökset sen varalle, ettei rangaistuksien täytäntöönpano raukea siirron vuoksi.

Tämä hallituksen esitys oli tänään meillä lakivaliokunnan ennakkokäsittelyssä, ja valiokunta tulee paneutumaan tähän asiaan erittäin huolellisesti ja ripeällä aikataululla.

18.15 Marko Kilpi kok: Arvoisa herra puhemies! Tämä on ollut kaiken kaikkiaan kyllä valtavan yllättävä kausi, varsinkin tämmöiselle ensikertalaiselle. Esimerkiksi poliisina en olisi voinut koskaan kuvitella, että tässä salissa tulisin sanomaan niin, että niitä ihmisiä, jotka vankilaan kuuluvat, ei sinne saisi laittaa. [Sheikki Laakson välihuuto] No, nyt sekin päivä on nähty. [Mikko Lundén: Aha!] Tämä on nimittäin tärkeä muutos, joka liittyy yhteiskunnan oikeusjärjestelmän toimintaan. Tällähän me turvaamme vankeinhoidon toimivuuden tässä hyvin haasteellisessa ajassa. Suljetussa laitoksessa tartunnat voivat levitä nopeasti ja yhtäaikaaisesti, mikä olisi tässä tapauksessa hyvin vaikea ja haastava tilanne. Vankien keskuudessa on paljon ihmisiä, jotka kuuluvat riskiryhmään, ja monet vankilaan menevistä ovat myös riskiryhmäläisiä. On muistettava, että tämä ei tarkoita sitä, että yleinen turvallisuus vaarantuu tai oikeusjärjestelmän uskottavuus horjuu, kun vapaudessa on ihmisiä, jotka kuuluvat vankilaan. Nämä ihmiset muutenkin odottaisivat vankeustuomionsa alkamista vapaalla, nyt se aloitus vain siirtyy eteenpäin.

Arvoisa puhemies! Meidän on pidettävä nyt tarkasti huolta siitä, että tartuntoja ei vankiloissa tapahdu tai että ne tapahtuvat hyvin maltillisesti ja niin hallitusti kuin mahdollista. Kaikki riskit on minimoitava, ja esimerkiksi vankien siirtelystä vankilasta toiseen pitäisi nyt pidättäytyä mahdollisimman pitkälle. Haluaisinkin nyt ministeriltä kysyä: Olemmeko

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

me tässä hyvin haastavassa tilanteessa vankeinhoidossa varautuneet riittävästi, kaikin tavoin, tilanteen hoitamiseksi? Onko riittävästi resursseja, ja onko otettu huomioon esimerkiksi se, miten hoidetaan se tilanne, jos sairaalahoitoa tullaan tarvitsemaan? — Kiitos.

18.17 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Tosiaankin tätä hallituksen esitystä on kylä helppo tukea, koska nämä ovat kuitenkin loppupelissään sakkovankeja ja pikkurikollisia, näin voisi sanoa, kun vielä otetaan huomioon, että sakkovankeja etenkin ei vähän aikaa sitten laitettu kiven sisään ollenkaan elikkä se muutos muutaman vuoden takaiseen tilanteeseen on käytännössä katsoen sellainen, että sitä ei olisi ollenkaan.

Pakko on tässä parille kokoomuksen edustajalle sanoa, kun ovat huolissaan siitä ruuhkautumisesta, mitä tulee, että täytyy muistaa kuitenkin se, että sakkovankien maksimi-istumisaika on 40 päivää. Kun se pystytään kuitenkin jakamaan aika pitkälle osalle näiden koronavirusjuttujen jälkeenkin, niin väitän näin, ettei se nyt kauhean iso ongelma ole, koska ei heitä kaikkia ole pakko heti sinä päivänä, kun Uudenmaan rajat aukeaa, sinne kerralla tunkea. Kuitenkin loppupelissä näissä tämäntyyppisissä sakkovankijutuissa ja pikkurikollisten hommissa on aika helposti saatu tietääkseni jopa anottua pikkaista lykkäystäkin, jos on päteviä syitä siihen, eli tämä todennäköisesti ei tule kuitenkaan muuttamaan kauhean paljon. Totta kai se aavistuksen ruuhkauttaa, tai enemmän menee niin sanotusti kiven sisään sitten ehkä syksyllä kuin olisi nyt aikaisemmin mennyt. Nämä eivät todellakaan ole sellaisia vankeja, joista tarvitsisi muutenkaan olla huolissaan. Jos nämä nyt jatkavat sitä toimintaa, niin ne saattavat jatkaa sitä toimintaa sen 40 päivän istumisen jälkeenkin. Se ei juuri muuta sitä tilannetta millään tavalla tuolla kentällä. — Kiitoksia.

18.19 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys on tosiaan väliaikaisesta rajoittamisesta, ja se on tässä tilanteessa tarpeellinen.

Kuten edustaja Kilpi toi esiin, niin vankila on suljettu laitos, ja me olemme joutuneet rajoittamaan muitakin, ei vastaavanlaisia, mutta kuitenkin suljettuja laitoksia, ikäihmisten palvelukoteja ja kaikkia muita, joissa se meidän mahdollinen näkymätön vihollisemme leviäisi niin nopeasti virustartuntana, että toimintakyky siellä erilaisissa vankiloissa, niin kuin hoitolaitoksissakin, lamaantuisi sekä siellä olevien ihmisten osalta että sitten henkilökunnan osalta.

On totta, että sakon muunnon osalta oli jopa noin kymmenen vuoden tauko tuossa välissä. Tämä sakon muuntorangaistushan otettiin viime kauden lopussa uudelleen käyttöön. Ja kaikki, jotka sitä sakon muuntoa ovat menossa suorittamaan vankilaan, odottavat sitä tälläkin hetkellä vapaudessa. Näin ollen tämä väliaikainen rajoittaminen siirtäisi sitten vain sitä vankilatuomiota.

Olin viime kaudella lakivaliokunnan jäsen ja vierailin useassa vankilassa, täytyy sanoa, että useassa vankilassa Suomessa, muun muassa Pelsolla ja Riihimäellä, mutta myöskin muun muassa Romaniassa ja useassa muussakin maassa. Toki tietenkin kaikissa maissa myöskin vankilat ovat erilaisia, ja meillä on erikokoisia ja erilaiseen toimintaan liittyviä painotuksia. Naisvankilapaikkoja on käytännössä vain yhdessä vankilassa. Mutta tuon esiin samaa huolta, mitä edustaja Kilpi tuossa toi esiin: on tärkeää myöskin rajoittaa nyt näitä vankiloiden välisiä siirtoja, että nekään eivät toisi sitten tätä riskiä tänne vankilapuo-
lulle.

Hallituksen esitys on tarpeellinen ja tässä tilanteessa ainut oikea mahdollinen. Kiitos, oikeusministeri.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

18.21 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Yhdellä eduskuntakaudella toimin myös lakivaliokunnan jäsenenä ja muistan, kuinka silloin käytiin paljon keskustelua sakon muuntorangaistuksista ja nostettiin esille muun muassa nämä makkarapakettivarkaat: mitä tällaisille pikkunäpistelijoille oikein tehdään, kun tuntuu, että se sakko ei pure — ja todellakin sakkovangeistahan tässäkin on nyt kysymys.

Tässä esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki sakon muuntorangaistuksen ja ehdottoman vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon väliaikaisesta rajoittamisesta. Ehdotetun lain nojalla sakon muuntorangaistuksen tai ehdottoman vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon aloittamistoimiin ei ryhdyttäisi eikä niille määrättäisi uusia ilmoittautumisaikoja 31. päivään heinäkuuta 2020 saakka.

Tämä hallituksen esitys on tuotu kiireellisenä, ja tässä esityksessä ei luonnollisestikaan ole mukana lausunnonantajien kommentteja, mutta asia on valmisteltu yhdessä viranomaisten kanssa. On helppo yhtyä niihin puheenvuoroihin täällä siitä, miten suuria ja laajoja asioita todellakin tämä koronavirusepidemia saa Suomessa aikaiseksi. Kuka olisi uskonut, että se koskettaa myös vankeinhoitoa, vankeja. Tämä esitys on perusteltu. Kaikissa Euroopan maissa on ryhdytty myös toimenpiteisiin koronavirusepidemiaan varautumiseksi vankiloissa, ja se kerrotaan myös tässä hallituksen esityksessä. On ihan hyvä, että katsotaan sieltä maailmalta mallia.

On erittäin tärkeää, että estämme viruksen leviämistä kaikin mahdollisin keinoin myös vankiloissa. Kysyisin teiltä, ministeri: millä tavalla turvataan nyt siellä vankeinhoitolaitoksissa vanginvartijat ja työntekijät, jotka siellä toimivat, kuin myös yleisesti poliisit, jotka esimerkiksi nyt tuolla Uudenmaan rajallakin selvittävät tulijoita ja tekevät erilaisia tarkastuksia myös rajoilla? Sitä viestiä on sieltä tullut muun muassa rekkakuskeilta — he ovat hyvin aktiivisesti aina meihin yhteydessä ja ovat kertoneet — että siellä ei välttämättä ole suojavälineitä näillä tarkastavilla henkilöillä. Millä tavalla sitä parannetaan, että myös poliisit, rajavartijat pystyisivät suojautumaan, turvaamaan sitä omaakin terveytensä?

Tämä on erittäin hyvä lakiesitys, ja toivon, että huolimatta siitä, että tämä kuulostaa sille, että rikollista ei laiteta vankilaan, se ei herätä kuitenkaan kansalaisissa turvattomuuden tunnetta. Turvallisuus on tunne, joka on hyvin tärkeä säilyttää tälläkin hetkellä, koska aivan varmasti koronavirusepidemia herättää myös rikolliset liikenteeseen — niistäkin olemme saaneet viestejä. Siinä mielessä ihmisiä tulee suojella, erityisesti ikäihmisiä, kaikenlaisilta väärinkäytöksiltä. Olisiko tähänkin ehkä jotakin, mitä ministeri voi sitten kertoa, mitä tehdään Suomessa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt täällä on varattuna kaksi puheenvuoroa ja noin 6 minuuttia aikaa, kunnes tämä käsittely keskeytetään, ja siihen on varattu 3 minuuttia ministerin vastaukselle vielä.

18.24 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Kilpi mainitsi, itsekin poliisi-taustaisena en olisi uskonut tätä päivää tulevan, että tuomion saanut henkilö ei joudu asetumaan vankilaan kärsimään sitä tuomiotansa, mutta olen kuitenkin myös poliisin työsuojeluvaltuutettu ja pääluottamusmies, ja liittoomme kuuluvat vankilavirkailijat. Ymmärän todella hyvin sen huolen, mikä vankilavirkailijoilla on tällä hetkellä siitä, että korona leviäisi vankiloihin.

Heitänkin nyt ilmoille tällaisen rohkean ajatuksen arvon ministerin pohdittavaksi: Voisivatko nämä sakkomuuntolaiset suorittaa tuomionsa tulevan kesän aikana esimerkiksi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

maatiloilla, missä tulee olemaan iso puute näistä kesätyöntekijöistä? Olisiko jollakin las-kentaperiaatteella mahdollista vaihtaa tämä tuleva tuomio ikään kuin työvelvoitteeseen jol-lakin maatilalla?

18.26 Mikko Lundén ps: Arvoisa herra puhemies! Minun piti olla pitämättä puheenvuo-roa. Kun kaksi poliisiedustajaa sanoi, että poliisina ei voinut tätä uskoa, niin minä poliisin poikana en olisi voinut uskoa, että minä pidän täällä kanssa tämmöisen puheenvuoron, mutta pidän nyt kumminkin.

Minä haluaisin painottaa tässä asiassa sitä — komppaan edustaja Merta siinä — että jos kerran ulkomaalaisvankeja on paljon Suomen vankiloissa, niin miksi heitä ei voi laittaa ko-timaahansa suorittamaan tuomiota. Ja sitten toinen asia: ei kai nyt vain käy niin, että van-keja pystytään vapauttamaan etukäteen, ennen kuin tuomio päättyy?

Mutta minä haluaisin puhua kanssa yhdestä asiasta eli kaupan työntekijöistä, kun täällä salissakin on monta kertaa mainittu, että ollaan huolissaan kaupan työntekijöistä tämän ko-ronaturvallisuuden vuoksi. Minä olen ollut lähes vuoden täällä eduskunnassa töissä, ja en ole kertaakaan kuullut vielä, että oltaisiin puhuttu siitä turvattomuudesta, mitä nämä myy-jät kohtaavat joka päivä ympäri Suomea. On näpistyksiä, varkauksia, uhkauksia ja jopa ryöstöjä. Eli nämä ovat nyt niitä kuuluisia — minä haluan painottaa, että tämä on minun oma mielipiteeni — pikkurööstelijöitä, jotka — joka ikinen päivä tätä tapahtuu, joka päi-vä ympäri Suomea kaupoissa — keskiarvoltaan 20 euroa vievät joka päivä jostain kaupas-ta tavaraa omaan käyttöön. Ja sitten kun heidät saadaan kiinni siitä, he saavat sen tuomion, niin voi olla jopa, että ei tule tuomiota ollenkaan. Tätä minä haluan vain painottaa tässä asiassa, että voi olla kyse sakkovangeista, mutta se on kaupalle tärkeää, että he saavat jon-kun rangaistuksen siitä asiasta. Moni ns. sakkorangaistuksen saanut ei välttämättä saa tuo-miota ollenkaan. Minä kumminkin haluan painottaa, että Suomi on oikeusvaltio, ja minä haluan, että sellainen se on jatkossakin. Ei muuta. — Kiitos.

18.27 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies! Haluan kiittää teitä kaikkia erittäin hyvästä keskustelusta. On hienoa nähdä, että tämä esitys sai laajaa tukea niin oppositiolta kuin hallituksen riveistä. Yritän vastata nopeassa tahdissa. Tässä on esi-tetty paljon hyviä kysymyksiä.

Elokuussa rangaistusten täytäntöönpano käynnistetään portaittain uudelleen, eli tämä siirtyy nyt sinne elokuulle, ja silloin se tehdään niin, että vältetään ruuhkaa mutta kui-tenkin kaikki pannaan täytäntöön. Tässä idea on se, että ei kukaan nyt pääse siitä van-kilasta ohitse, vaan nyt tehdään tämä toimenpide, jotta korona ei vankiloissa leviäisi. Tämä tehdään nyt myös siihen heinäkuun loppuun asti sen takia, että korona kyllä on täällä meil-lä Suomessa vielä heinäkuussa. Nämä muut rajoittamistoimenpiteethän tähtäävät siihen, että saadaan se tartuntakäyrä menemään niin, että tämä tilanne hallitaan tässä maassa ja että meillä sairaalakapasiteetti riittää, mutta vankiloitten osalta tässä täytyy katsoa tätä koko-naistilannetta. Odotettavissa on, että tämä sairaus on kyllä meillä edelleen kesällä mutta toivottavasti vähemmän kuin tällä hetkellä. Muissa Euroopan maissa on tehty vastaavia toimenpiteitä kuin mitä me nyt tässä ehdotamme.

On myös niin, että vankiloitten tilanne täytyy turvata, vankilatyöntekijöitten tilanne täy-tyy turvata. Tässä meillä on Risellä pandemiasuunnitelma, ja vankilan työntekijöitä, van-kivirkailijoita on myös ohjeistettu siinä, millä tavalla käyttävät suojavarusteita ja niin edel-leen. On selvää, että tarvitaan kyllä myös lisää varusteita meidän vankiloihimme.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2020 vp

Tässä kysyttiin myös tuomioistuinten etäyhteyksistä. Niistä minulla ei ole nyt päivän-tasaista tietoa, mutta sanoisin näin, että meillä on nyt erilaisia ongelmia tässä maassa ja tämä kuuluu niihin ongelmiin, mitkä pitää ratkaista. Tuomioistuinvirasto varmasti tekee nyt kaikkensa, että se saadaan ratkaistua.

Sitten kun on kyse näistä tuomituista, niin haluaisin tuoda esille sen, että tämä esityshän koskee nyt tuomittuja, joiden osalta tuomioistuin on arvioinut, ettei tuomittua ole syytä vangita välittömästi, ja kyse ei siten ole henkilöistä, joiden on syytä pelätä jatkavan rikollista toimintaa odottaessaan tuomiota — tämä on tärkeä viesti myös kansalaisille. Pääosin on kyse liikennejuopumuksista ja omaisuusrikoksista, mutta on hyvä, että lakivaliokunta paneutuu tähän vielä tarkemmin ja käy tätä läpi.

On olemassa maita, joissa tilanne on kehittynyt niin hankalaksi, että on vapautettu vankeja. [Puhemies koputtaa] Siihen tilanteeseen me emme Suomessa halua, ja sen takia tämä toimenpide nyt nähdään välttämättömäksi. Sakon muuntorangaistus on rangaistus, joka on olemassa, ja se myös pannaan täytäntöön sitten, kun se aika on, ja se aika on nyt sitten elokuusta eteenpäin, jos tämä esitys hyväksytään.

Tähdennän vielä sitä, [Puhemies koputtaa] että kaikissa toiminnoissa yritetään nyt saavuttaa sitä, että lähikontakteja on niin vähän kuin mahdollista, ja se on myös [Puhemies koputtaa] vankilavirkailijoitten ja vankien turvallisuuden etu, että näin nyt toimitaan.

Kiitos oikein hyvästä keskustelusta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Selvyyden vuoksi totean, että jos tähän asiaan liittyvää keskustelua halutaan jatkaa, se tapahtuu tänään kaikkien muiden asioiden tultua käsitellyiksi. Nyt jos on halukkuutta puheenvuoroihin, olkaa hyvä. Ellei, totean että keskustelu on päättynyt ja tämä asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.